

KARTA KURSU
Rok akademicki 2021/2022

Nazwa	Podstawy psychologii klinicznej dla nauczycieli
Nazwa w j. ang.	Basics of clinical psychology for teachers

Koordynator	Dr Katarzyna Tomaszek	Zespół dydaktyczny
		Zespół Instytutu Psychologii
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza: W ramach kursu studenci pogłębiają podstawową wiedzę z zakresu psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Studenci otrzymają ponadto wiedzę dotyczącą sposobów reagowania na symptomy zaburzeń zdrowia psychicznego uczniów, m.in. takie jak uzależnienia, depresja, zaburzenia lękowe i zaburzenia zachowania. Kurs ma również za zadanie ukazanie czym jest stres i jak sobie z nim radzić, jak współtworzyć otoczenie wolne od stresu i jak chronić się przed syndromem wypalenia.

Umiejętności: Celem kursu jest wyposażenie studentów w umiejętności i wiedzę dzięki którym będą w stanie rozpoznać wskaźniki rozwoju nienormalnego w okresie średniego i późnego dzieciństwa, wczesnej i późnej adolescencji.

Kompetencje: Studenci rozwiną świadomość dotyczącą problemów psychicznych dzieci i młodzieży, a także rozumienie potrzeby nieustannego doskonalenia swoich kompetencji w zakresie rozpoznawania trudności psychicznych z którymi zmagają się ich uczniowie.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Rozumie co oznacza norma rozwojowa i odstępstwa od niej w wieku rozwojowym.	B.1.W2
	W02. Posiada wiedzę w zakresie zaburzeń w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe uczestnikami procesu edukacyjnego tj. zaburzenia zachowania, nadpobudliwości psychoruchowej, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania tj. zaburzenia odżywiania, obniżenia nastroju, depresji, patologicznego lęku	B.1.W2
	W03. Zna teorie opisujące stres i wypalenie oraz techniki i strategie radzenia sobie z nim.	B.1.W2, B.1.W3
	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Potrafi rozpoznać symptomy trudności psychicznych uczestników procesu edukacyjnego i odpowiednio do sytuacji udzielić wsparcia informacyjnego uczniowi.	B.1.U7
	U02. Potrafi radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami .	B.1.U7
	U03. Potrafi zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	B.1.U8
	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Dokonuje autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym.	B.1.K1
	K02. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy problemów uczniów.	B.1.K2
	K03. Posiada kompetencje dotyczące udzielenia wsparcia w sytuacji pojawienia się trudności psychicznych uczniów.	B.1.K2

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15			15						
30										

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się w trybie hybrydowym

Wykład interaktywny z prezentacją multimedialną i dyskusją grupową odbywa się w formie zdalnej w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams.

Konwersatorium: prezentacja i omówienie wybranych zaburzeń psychicznych, studia przypadków, dyskusja grupowa. Projekty grupowe prezentowane podczas zajęć. Zajęcia konwersatoryjne odbywają się w formie stacjonarnej.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (Test zaliczeniowy)
W01							X	X	X				X
W02							X	X	X				X
W03							X	X	X				X
U01							X	X	X				X
U02							X	X	X				X
U03							X	X	X				X
K01								X	X				X
K02								X	X				X
K03								X	X				X

Kryteria oceny	<p>Wykład: Test zaliczeniowy pisemny – warunkiem zaliczenie jest zdobycie 50% pkt. + 1 pkt.</p> <p>Konwersatorium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Referat i grupowa praca projektowa prezentowana podczas zajęć - Kolokwium zaliczeniowe (pytania zamknięte i otwarte, min. 50% + 1 na zaliczenie),
----------------	---

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Psychologia kliniczna jako dziedzina badań i praktyki: definicje, obszar, przedmiot, norma a patologia kliniczna
2. Orientacja patogenetyczna i salutogenetyczna w psychologii klinicznej
3. Przyczyny bezpośrednie i czynniki ryzyka wystąpienia zaburzeń.
4. Nadpobudliwość psychoruchowa z deficytem uwagi
5. Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży – wybrane rodzaje zaburzeń eksternalizacyjnych: Zaburzenia zachowania, Uzależnienia od substancji psychoaktywnych i uzależnienia behawioralne.
6. Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży – wybrane rodzaje zaburzeń internalizacyjnych: Depresja i samobójstwa, Zaburzenia lękowe.
7. Problemy psychiczne w okresie adolescencji - Zaburzenia odżywiania.
8. Współpraca z rodzicami ucznia z zaburzeniami zdrowia psychicznego.
9. Instytucje świadczące pomoc psychologiczną dla dzieci, młodzieży i rodziców.

Wykaz literatury podstawowej

1. Jerzak, M. (2016). *Zaburzenia psychiczne i rozwojowe dzieci a szkolna rzeczywistość*. Warszawa: PWN.
2. Pilecka, W. (red.) (2011). Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży. Roz. VII. Wybrane zaburzenia rozwoju i zachowania (s. 349-467)

Wykaz literatury uzupełniającej

Grzegorzewska, J., Cierpiąłkowska, L., Borkowska, A. R. (2020). *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*. Warszawa: PWN.

Shanker, S. (2019). *Samoregulacja w szkole. Self-Reg, spokój, koncentracja i nauka*. Warszawa: Mamania.

Kendall, P. C. (2012). *Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Techniki terapeutyczne dla profesjonalistów i rodziców*. Gdańsk: GWP.

Shanker, S., Barker, M. (2016). *Self-Reg. Jak pomóc dziecku (i sobie) radzić sobie ze stresem i żyć pełnią możliwości*. Warszawa: Mamania.

Bloomquist, M. L. (2011). *Trening umiejętności dla dzieci z zachowania problemowymi. Podręcznik dla rodziców i terapeutów*. Kraków: Wydawnictwo UJ.

Hanh, T. N., Weare, K. (2018). *Szczęśliwi nauczyciele zmieniają świat. Praktyka uważności dla nauczycieli i uczniów*. Warszawa: Mamania.

Namysłowska, I. (2012). *Psychiatria dzieci i młodzieży. Część kliniczna*. Roz. 6, 10-13, 17-18, 19,21,22. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL

Wolańczyk, T., Komender, J. (2005). *Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci*. Roz. 9-12,14 – 17. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10

studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		52
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2